

הצורך במהפכה חדשה

הביאנלה השישית באתונה ביטאה צורך דחוף בהגדרה עצמית חדשה - צורך של הקהילה העכשווית המבולבלת ב"מהפכה" חדשה שתגדיר את המאה ה-21. כריסטוס פרידיס כותב על התערוכה, שאותה הוא מתאר כגן משחקים למבוגרים המיועד עבור מי ששואל שאלות או מבקש תשובות לסייטי ההווה והעבר.

ביקורת מאת כריסטוס פרידיס יולי 21, 2019

הבחירה בבניין TTT כחלל התצוגה הראשי של הביאנלה השישית של אתונה הייתה מתוכנמת למדי. המבנה המוכר, הממוקם במרכז אתונה ברחוב סטדיו מס' 15, נבנה בשנות השלושים של המאה הקודמת, ותוכנן על ידי הארכיטקט המודרניסטי אנסטסיוס מטאקסס (Metaxas). הבניין נחשב לאחת מיצירות הארכיטקטורה הבולטות של עיר הבירה היוונית ובמשך 85 השנים שכנו בו משרדיה הראשיים של חברת הטלקום ההלנית (ETO). במהלך שנים אלו הוא היה עד למעבר מטכנולוגיה אנלוגית לדיגיטלית, וסימל את הזינוק הטכנולוגי לקראת מודרניזציה בשנים הראשונות של המאה העשרים. בהמשך לכך, הבחירה בבניין TTT לאירוע זה היא מאוד קולעת, מאחר ואנו חווים כעת זינוק באמנות לקראת מדיומים חדשים, בהשפעת טכנולוגיות עכשוויות.

1. Anna Uddenberg_Dom Depot.jpg

[1]אנה אודנברג, Depot Dom
באדיבות הביאנלה השישית של אתונה 2018

עקב המשבר הכלכלי ביוון, בניין TTT נזנח והידרדר, בדומה לבנייני משרדים אחרים באותו אזור. גורל זה נפל גם בחלקו של האתר השני של הביאנלה, ארמון אספריה (Esperia), הניצב מעבר לרחוב. במשך ארבעה עשורים אירח המבנה בפאר והדר אנשי עסקים שהזדמנו לעיר הבירה, ובקומתו הראשונה שכנה מסעדה נחשקת. כיום, הוא עומד בעיזבונו, נתון לחסדי שודדים ופולשים מכל הסוגים. שני האתרים, שלאחרונה חוו רווחה בשל פרץ התיירות, יוסבו בקרוב למלונות בעלי חמישה כוכבים.

אתר הביאנלה השלישי לא היה מוכר אפילו לתושבי המקום - ספריית בנקיוס (Benakeios) ההיסטורית, שבבעלות הפרלמנט ההלני. הספרייה ניצבת מאחורי בניין הפרלמנט הישן, חבויה מאחורי עצי תפוז ובניין TTT. היא עמדה סגורה מאז שנת 2004, אך נפתחה לזמן מוגבל עבור הביאנלה השישית של אתונה.

ברחבי שש הקומות של בניין TTT יכלו המבקרים לראות עבודות של 99 אמנים מקומיים ובינלאומיים שהתקבצו תחת נושא וכותרת התערוכה, "אנטי- [2]". התערוכה נאצרה בידי הכותבת והאוצרת סטפני הסלר (Hessler), האמנית והאוצרת פוקה-איו (Yio-Poka), ממייסדות הביאנלה של אתונה, וקוסטיס סטפילקיס (Stafylakis), אמן והיסטוריון אמנות. הרעיון המרכזי של התערוכה נבע מכוחות ותופעות שעומדים בניגוד לזרם המרכזי. היא חקרה וביקרה נורמות ותהליכי נורמליזציה בחברה ובתרבות, שבאים לידי ביטוי בתחומי הבידור, הטיפול העצמי, התצוגה ומופעי ראווה, טכנולוגיה והסחרה. התערוכה הציגה גם מגוון של מרחבים ותנועות שמגדירים את זירות המיניות והמגדר כיום, ובכללם פרקטיקות מיניות סיפיות, הגל החדש של הפמיניזם ומגוון הגדרות עצמיות של מגדר.

כדי לבחון את השפעת תרבויות הדיגיטל והפוסט-דיגיטל, ובהתייחסות מיוחדת לאופן בו הן בונות אותנו כסובייקטים של המודרנה המאוחרת, האוצרים בדקו כיצד הפכה תרבות הסייבר את גילום העצמי בזירה הציבורית לדבר שברגיל, דרך יצירת אווטרים ועוד דמויות דיגיטליות חלופיות. התקיימותן של פרסונות מדיה חברתית שונות, מרובות ומקבילות - תופעה שנראתה בלתי רגילה בעבר - זה מכבר ניצבת בבסיס הזרם המרכזי כיום.

מיד עם כניסתו לבניין TTT פגש המבקר בעבודת האנטי-פרסום של [פינר אורנג'י](#) [3]. (Öğrenci, ג. איסטנבול, 1973). אורנג'י קיבצה דימויים של שלטי תאורה/אורות איקוניים מן העיר - דוכני קבב, חנויות תכשיטים וקווי שיט על הבוספורוס -

והעלתה אותם על צגים באופן שמדמה תצוגה דיגיטלית של בורסת ניירות ערך. בכניסה לקומת הקרקע נתקל המבקר במיצב של [יורי פטיסון](#) [4], (אירלנד, 1986, ג. Pattison), *Public Solitude (Crisis Cast) - Border Force*, שעושה שימוש בפריט ריהוט שהיה פעם חלק מתשתית הבדיקות הבטחוניות במסוף הנוסעים של שדה התעופה הית'רו, בעוד שפסלה דמוי הג'קוזי של [אנה אודנברג](#) [5], (שוודיה, 1982, ג. Uddenberg), *Dom Depot*, ייצר "יחסים בין רמות של נוחות למודעות עצמית בחללים מסחריים שאמורים להיות מרגיעים ואינטימיים" (כפי שנכתב בטקסט הנלווה).¹ באותה הקומה הקים מעצב האופנה [אנג'לוס פרנצוס](#) [6] תצוגות של המסורת מיטב לפי, זמני בוטיק (יוון, 1972, ג. Frenzos) האנטי-אופנה משנות השמונים והתשעים של המאה הקודמת.

[7] [2.Pinar Öğrenci_LED Light City Istanbul.jpg](#)

[8] פינר אורנצי, Istanbul City Light LED
באדיבות הביאנלה השישית של אתונה 2018

[9] [13.Yuri Pattison_public solitude \(crisis cast\)_border force.jpg](#)

[10] יורי פטיסון, (Cast Crisis) Solitude Public, Force Border, באדיבות הביאנלה השישית של אתונה 2018

בעלייה מן הקומה הראשונה אל עבר המשך התערוכה, נדמה לצופה שהוא מבקר במעבדת מחקר ענקית, שעוסקת ב"פיצוח" הגוף (hacking body) - שדרוג סיבורגי של הגוף האנושי שמגיע לרמות של דיסטופיה ואפליסיה (חבלה באיברים או העלמתם). לדוגמה, עבודת הווידאו של האמנית [מריאנה סימנט](#) [11] אירועים ממחישה (אנגליה, 1986, נ. Simnett) טרגיים בחייה. בעבודה *המחט וחלל הגרון* (*The Needle and the Larynx*), סימנט הזריקה בוטוקס לתוך השריר הקריקואריתנואידי שלה (שריר בגרון שפעולתו קשורה לוויסות הנשימה ולתפקוד מיתרי הקול). כוונתה הראשונית הייתה להנמיך את טון קולה, אולם ההתערבות הרפואית ריפתה את רקמת הגרון של האמנית עד שהתקשתה בנשימה ואיבדה את קולה למשך שבועיים. עבודה אחרת שהתמקדה בהליכים רפואיים מזיקים הייתה של [טביטה רזר](#) [12], (1989, נ. Rezaire) (צרפת) - המיצב *Sugar Walls Teardom*, שבמרכזו כיסא ורוד לביצוע בדיקות גינקולוגיות. לדברי האוצרים, הכיסא ייצג "כיצד הגוף, ובמיוחד הרחם, נוצלו לאורך ההיסטוריה וממשיכים להיות נתונים לשליטתו של הקומפלדקס הרפואי-משפטי תעשייתי עד היום". עבודתה של רזר חושפת את הדרתן של נשים שחורות מהנרטיב המוביל בקידמה המדעית ו"מהלל את תרומתו של הרחם השחור להיסטוריה של המדע". העבודה של [מריאן מריק](#) [13] היא אף עוסקת (צרפת, 1982, נ. Maric) במיניות האישה ובחיפצון, מזווית שונה לגמרי. בתצלומים בשחור-לבן נראות "נשים-מזרקות" (*Femmes Fontaines*) - נשים מצטלמות ליד או על מתקני שתייה ציבוריים, והתוצאה היא דימויים שמזכירים פליטה אורגזמית.

[Tabita Rezaire, Sugar Walls Teardom installation view, 2016, Installation with HD video, 21 min 30s, Edition of 3 \[14\]](#)

[15] טביטה רזר, Teardom Walls Sugar, מראה הצבה, 2016
באדיבות הביאנלה השישית של אתונה 2018

[16] [The Needle & The Larynx by Marianna Simnett](#)

Video of The Needle & The Larynx by Marianna Simnett
מריאנה סימנט, המחט וחלל הגרון, ערוץ הפעולות המקריות
באדיבות הביאנלה השישית של אתונה 2018

כל העבודות שהוצגו באזור זה של התערוכה ביטאו את הגבולות המטושטשים שבין סרקזם ובין קבלה עצמית. קבוצת האמנים "הסוכנות" ([The Agency](#) [17]), הפועלת בברלין ובמינכן וכוללת את האמנים מגדלנה אמריג (Emmerig), בל סנטוס (Santos), רהל ספורר (Spohrer) ויאנה תונס (Thones), בנתה חדר כושר של הדור הבא. המיצב/מיצגמדוזה *ביונית עולה* (*Medusa Bionic Rises*) התייחס ישירות ל"ניורוזה של מכון הכושר", כפי שהאוצרים הגדירו זאת בטקסט התערוכה, והכיל, בין השאר, "פרוטזות עם רצועות ולקרו, טקסי שינוי גוף, ותערובות של חומצות אמינו וחלבונים, מוסוות כמשקאות שהוגשו בבר עתידיני". במשך המופע התיאטרלי והאימרסיבי חברי הקבוצה ורקדנים/מתעמלים הציעו למי שבחר להשתתף סדרת תרגילים שנעו בין פרודיה עוקצנית לבין תוכנית אימונים רצינית ומקובלת במכון כושר. כמיצב/מיצג שמשתעשע בריבוי משמעויות, אפשר לראות במדוזה *ביונית עולה* תרחיש סביר לעידן הפוסט-הומניסטי, כאשר הבריאות משתנה לגמרי והופכת לפולחן ה'בריאותיות'. באופן דומה, פרויקט הווידאו [wellwellwell.guru](#) של [מריסה אולסון](#) [18] דמות את לובשת היא כאשר (wellness) תמוהשלו שיגעון של הנרחבת הקבלה את חושף (גרמניה, 1977, ג. Olson) "המאמנת של הכוכבים". על פי תיאורם של האוצרים, "הדמות האינטרנטית של גורו לפיתוח עצמי חודרת ללא מעצורים

אל תת-המודע של המאזין בטכניקת תכנות נויורו-לינגוויסטי של ויזואליזציה מודרכת, המציעה חזיון שווא של בריחה זמנית מהמציאות".

[ג'ומהינג ג'ונג](#) [19] בשם יפהייה כוריאוגרפיה בעל מיצג העלתה (קוריאדה דרום, 1980, נ. *Spa & Beauty*), בו השתמשה במרכיבים מטקסים של טיפוח ושל טיפול בגוף. "האם המיצג הזה הוא טקס של טכנוסקסואליות או רק הצגה של אפשרויות שונות לשימוש במוצרים?", תוהה הטקסט האוצרותי. אוסף המברשות ומכשירי הקרצוף שונים, יחד עם חלקי גוף עליון מעוטרים בהשתלות שיער, מגוון זקנים מלאכותיים, גומי, לטקס, פלסטיק ותוספות שיער מזכיר מוזיאון זוועות, וכן גם תערוכה של פרוטוזות אירוסיות. [יוהנס פול רתר](#) [20]-הפוסט העולם אל הוא אף מתייחס (גרמניה, 1977, נ. Raether) - ומני בעבודת ה'אנטי'- שלו, *Schwarmwesen*, שבה מתועד בידאו מיצג שיצר האמן באתרי תירות ידועים. הוא התהלך במונסטיראקי ובפלאקה, השכונות הפופולריות במרכז אתונה, בתחפושת של חיזור ועורר אימה והפתעה. בעבודה אחרת, האמנית [ג'יין צ'ן](#) [21] העתידי הווידאו את הציג, בסין הקוויירית הסצנה כוכב, (סין, 1987, נ. *G.H.O.S.T* (Chen), שבו הגיבור העירום-למחצה עוטה "מלבושים מקושטים שמקורם באביזרים של מדע בדיוני" - דמות שטנית, סיבורגית וקוויירית המתגלה מעל נהר הגנגס "כמו יצירי הזיות מן הבודהיזם הטיבטי".

מה אם, יום אחד בשנת 2023, יתרחש אירוע הכחדה גלובלי? סרטם האפוקליפטי של [קורקריט ארונונדצ'אי](#) [22] (תאילנד, 1986, נ. Arunanondchai) [אלכס גוויץ'](#) [23] חורבות של מסוים עולם חושף (ב"ארה, 1984, נ. Gvojić) וחולדות חביבות. דמות איקונית של חולדה עצומה מייצגת בעבודה זו את המין האחרון ששרד ומופיעה גם כדמות של שומר ומגן רחום. חולדות נוספות, אוטופיות טכנולוגיות ואסונות המוניים אפשר היה למצוא גם בעבודה *סופר-חולדה* (*SuperRat*) של קולקטיב האמנים מטוקי [צ'ים פום](#) [24] היאשי יאסוטקה, אושירו ריוטה חברים שבו, (Chim ↑ Pom) בבסיס. (Mizuno) מיזונו וטושימורי (Inaoka) אינאוקה מוטומו, (Okada) אוקדה מסקטה, אלי (Ellie) (Hayashi) העבודה נמצא הסיפור לפיו זן חסין-רעל של חולדות הציף את ערי יפן לאחר אסון המתקן הגרעיני בפוקושימה. חברי הקולקטיב צדו כמה מחולדות-העל הללו, פילצו אותן וצבעו אותן בצהוב, כך שידמו לדמות הפוקימון הפופולרית, פיקצ'ו. בפסלים של צ'ים פום, ממוקמות החולדות על רקע בתים זעירים ובין חורבות, באופן שמזכיר גם את המפלצת גודזילה מהסרטים היפניים משנות החמישים של המאה הקודמת.

עבודות רבות שהוצגו בתערוכה אתגרו את מוסכמות עולם האמנות, ואפשר להבין את הכללתן בתערוכה כעקיצה המכוונת כלפי אמות המידה השגורות לפיהן נבחרות עבודות לתערוכות אמנות. דוגמה טובה לכך הייתה עבודתם של סשה יאן (Jahn) ו-[TheBoundCollective](#) [25], שחשפה לעיני הציבור פרקטיקות מיניות של תרבות ה-BDSM והציבו על כנים ועל ספסלים דמויות של זוגות חנוטים במגוון גילאים ותנחות מיניות. דוגמא נוספת היא העבודה "המשרד האזרחי לרגולציה פיננסית" (Office Regulation Financial Civil The), שבה קבוצה של עובדי משרד השתלטה כביכול על משרדים בקומה השנייה, שנזנחו מזמן. [The Peng! Collective](#) [26], קבוצת האקטיביסטים מברלין, ביקשה משישה "עובדים" להתקשר מדי יום אל גופים פיננסיים ורגולטוריים, כמו למשל הבנק המרכזי של אירופה. הטלפונים השיטתיים והעקשניים ייצגו ניסיון לחבר ישירות בין הפקידים לבין אזרחים שדורשים תשובות הולמות לבעיות דחופות בענייני מדיניות האיחוד האירופי. גישה זו אתגרה את הטכנוקרטים "להביט מעבר למורכבות של תחום התמחותם ולהיזכר במצפון האתי שלהם".

בנימה פוליטית ישירה אף יותר, אחת מעבודות הווידאו המרשימות בתערוכה הייתה מיישבי הים (*Seasteading*) של האמן [דניאל קלר](#) [27] והדוקומנטריסט (Keller) [ג'ייקוב הורוויץ-גודמן](#) [28] במולדתם שפועלים (Hurwitz-Goodman) ארה"ב ובברלין. הם ניתחו את "המכון ליישוב הים" (Institute Seasteading) - קבוצה שבראשה עומד האקטיביסט הליברטרי פטרי פרידמן (Friedman) והיא נתמכת על ידי היזם הידוע מעמק הסיליקון פיטר ת'יל (Thiel). מטרת המכון היא לייסד חברות אוטונומיות מבחינה פוליטית וחוקית על איים מלאכותיים שצפים בים, כתוכנית מילוט לקראת הקמת חברה חדשה. שני האמנים השתתפו בכנס של שוחרי יישוב הים בפולינזיה הצרפתית, וצילמו סרט שחושף את "הבז" -שהליברטרים רוחשים לדמוקרטיה, את העניין שלהם בפוסט-אנושות, ואת קרבתם המעוררת אי-נוחות לתנועה הניאו-ריאקציונרית ([NRx](#)) [29]. סרטם של קלר והורביץ-גודמן מוקרן בחלל התערוכה בסמוך לווידאו יחצני שהפיק המכון, שהורכב מקטעים שהאמנים הסכימו לחלוק במסגרת ההסכם שחתמו עמו.

[The Seasteaders by Jacob Hurwitz Goodman and Daniel Keller \[TRAILER\]](#) [30]

Video of The Seasteaders by Jacob Hurwitz Goodman and Daniel Keller [TRAILER]
ג'ייקוב הורוויץ-גודמן ודניאל קלר, מיישבי הים (קדימון)
The Seasteaders by Jacob Hurwitz Goodman and Daniel Keller [TRAILER]

במיצב *ebabes/eboys* של [קלום ליאו היוז](#) [31] שימוש שעושים שונות ביי-אי קהילות וחברות חברי המתעד (Hughes), בגופם כדי לשווק מוצרים, נראו דימויים שבהם "חפצים מתמזגים עם דמויות אנוש ויוצרים התגלמויות פטישיסטיות שנלכדו בתמונות גוף חלקיות". גם בעבודה זו, הגבול בין אמנות ומסחר מטושטש ומעורפל בכוונה תחילה. זוהי הוכחה לכך שבשנים הקרובות זירת האמנות הבינלאומית, שפועלת לשקף סביבה מדהימה, רודפת, מקוממת ומשתנה ללא הרף, תמשיך לערבב בין אמנות לבין יוזמות ותופעות חדשות, לא קונבנציונליות ו(אנטי)חברתיות-כלכליות.

[32] [14.Callum Leo Hughes_ebabes_eboys.jpg](#)

[33]קלום ליאו היוז, *ebabes/eboys*
באדיבות הביאנלה השישית של אתונה 2018

עבודות נוספות רבות התייחסו לצורות של צרכנות מעוותת, כמו זו של [מריאם ג'פרי](#) [34], (פקיסטן, 1972, ג. Jafri) הפועלת בניו יורק ובקופנהגן. העבודה *המשיכת מוצרים: אינדקס של חדשנות* (*Product Recall: An Index of Innovation*) – היא אוסף של מוצרים שהושקו במשך המאה ה-20 אך נמשכו מהשוק עקב היותם כישלונות מוחלטים (ואיך יכול היה להיות אחרת, כשמגלים שסוכריות בשם "אידס" (Ayds) שווקו כמוצר להורדת משקל, ותחליפי מזון לילדים בשם "אני שונא אפונה" או "אני שונאת גזר" נחשבו לרעיון מוצלח). לפסל *אופקי בהטיה II* (*Leaning Horizontal II*) של [סירוס נמזי](#) [35] בזווית הנוטה במרכול מדפים יחידת צורת הייתה, בשטוקהולם שפועל, (איראן, 1970, ג. Namazi) של 450 ומלאה במוצרים מסודרים למשעי מיוון. בהקשר של הארץ המארכת, הזווית של המדף היוותה התייחסות לא ממש מעודנת למשבר הכלכלי במקום.

[Maryam Jafri, Product recall An index of innovation, 2014 2015,](#)
[36] [installation view Photo Nysos Vasilopoulos.jpg](#)

[37] מריאם ג'פרי, משיכת מוצרים: אינדקס של חדשנות 2014-2015, מבט הצבה
צילום: ניסוס וסילופולוס

באדיבות הביאנלה השישית של אתונה 2018

[12, Sirous Namazi, Leaning Horizontal, 2012, Supermarket shelving system \(steel, lacquer, plastic\), supermarket products, 180 x 249 x 94](#)
[38] [cm_1.jpg](#)

[39] סירוס נמזי, אופקי בהטיה, 2012
מדפי סופרמרקט (פלדה, לקה, פלסטיק), מוצרי סופרמרקט, 180X249X94 ס"מ

באדיבות הביאנלה השישית של אתונה 2018

[ג'ורג'יה פמבריס](#) [40] תחובים שמוצאים אלה כמו, מסחריים עלונים גבי על שנעשו ציורים הציגה (יוון, 1973, נ. Fambris) מתחת לדלת, או קטלוגים של איקאה, שהיא הפכה לבדים "שעליהם יצורים דמויי-אדם משתדלים להתמודד עם רהיטים ומכשירי חשמל מונפשים, שהופכים לנשאים של הרס עצמי או אסקפיזם". ובמקביל, ציוריה של סליה דסקופולו המנוחה בידי הנשלטת החברה בידי עליהן שנכפו יופי של טבעיות לא מסכות עוטות נשים" הציגו (Daskopoulou, 2006-1936) גברים באמצעות דמויות שונות לחיקוי. הן מפנות את מקומן לסדרה של דיוקנים הולכים ומתכחים המתאפיינים בדרמטיות מאופקת". בשנות השבעים של המאה הקודמת דסקופולו הייתה אחת האמניות היווניות הראשונות שיישמו באמנותן רעיונות פמיניסטיים. הצגת עבודתה במסגרת הביאנלה הייתה מחווה מעניינת לאמנית שחיה בפריז באותו עשור, ולא ממש זכתה להכרה הראויה לה ביוון. אפשר לזהות באמנותה, שהושפעה מהגל הראשון של הפמיניזם בדורה, סימנים מקדימים לגישה העכשווית של זהות מגדרית פסיכואנליטית הנפוצה היום בעבודתם של אמנים צעירים.

הביאנלה השישית של אתונה הזכירה גן משחקים למבוגרים המיועד עבור מי ששאלו שאלות או מבקש תשובות לסיוטי ההווה והעבר. בהצהרתם המשותפת של שלושת האוצרים, שהתפרסמה בקטלוג התערוכה, הטיעון הראשון בנוגע לשאלה "כיצד מתנהלת ההתנגדות היום?" היה כדלקמן: "נראה שברגע זה העמדה המתנגדת של 'אנטי-' (מלה יוונית שמשמעותה 'כנגד' אבל גם 'במקום') - 'עמדה אנטי' - מקיפה זירות נרחבות של החיים החברתיים, וכוללת בתוכה ביטויים תרבותיים, פוליטיקת זהויות, עבודת אמנות (labor art), מדיה, חיקויים של גיבורים מתוסרטים בנטפליקס, פרסומות ביזאריות, משחקי וידאו והפקות וידאו של קליפים מוזיקליים". הם מוסיפים ואומרים, "הזרם המרכזי של 'אנטי' לובש צורות שונות שלא ניתן למדוד... שנעות בין הנורא לנפלא וכל מה שביניהם".

ואם כן, כיצד יכולה ההתנגדות להוות כלי נשק כנגד אמות המידה הסוציו-פוליטיות המקובלות? למה אפשר לצפות מתהליך הנורמליזציה של הלא-נורמלי?

כצופה בביאנלה השישית של אתונה חשתי לעתים קרובות הפתעה, סקרנות, ולפעמים אפילו דחייה מחלק מהעבודות שהוצגו, אך בו-בזמן הן הראו לי בבירור ואף התריעו על הצפוי לנו בשנים הבאות. האם זה מפני שאמנים רבים שהשתתפו בתערוכה ביטאו רגע היסטורי (ועתידי) אפל, פסימי ועמום? האם זו העובדה שהטכנולוגיה והמדיה החדשה שולטות בחיים העכשוויים ומאיימות על התקיימות מה שכולנו האמנו - ללא ספק - שהוא דמוקרטיה? האם היו האוצרים עצמם מופתעים מעצמת הטירוף והחרדה של הדור החדש של אמני העולם?

בביקור בתערוכה באתונה אי אפשר היה שלא להבחין בצורך דחוף בהגדרה עצמית חדשה - צורך של הקהילה העכשווית המבולבלת ב'מהפכה' חדשה שתגדיר את המאה ה-21. 'מהפכה' זו לא תתרחש ואינה יכולה להתרחש על פי המושגים הישנים. המבוי הסתום של הכלכלה הליברלית החדשה והפוליטיקה האירופאית שעומדות אל מול קץ שלטון יקרוס ממילא. האמנים, אלה הנמצאים תחת השפעת תנועות פוליטיות עכשוויות או אלה שמבקשים להגדיר את זהותם הפוליטית או המגדרית (שהן בעצם אותו הדבר), ידמינו את הזרם המרכזי של המחר. חלופות לתרבות ה'אנטי-' של ההווה גורלן חד הוא להיות התרבות המקובלת בעשורים הבאים. ומצד שני, אם ההתנגדות רוצה לשמור על מהותה ולהימנע מנורמליזציה, יהיה עליה להוליד ולהמציא את עצמה מחדש כל הזמן. כפי שאמרה קבוצת האוצרים, "מכשיר התערוכה הופך להיות האש המטהרת ללא הטיהור".

עבורי, ביקורת ודיאלוג היו המרכיבים העיקריים בתערוכה (כפי שהיו צריכים להיות). כסיכום דיאלקטי, יכולתי לתאר זאת כעמדה האופטימית האולטימטיבית של ימינו המשתנים ללא הרף. במקרה כזה, הטיהור בוודאי שלא יבוא באמצעות האמנות, אלא כנראה באמצעות שכבת אנשי המחשבה החדשים של עמדת ה'אנטי'. גישה אינטלקטואלית וניתוח תיאורטי הם הסיכונים הסלקטיביים שעמם יידרש להתמודד הדור החדש של צרכני האמנות.

[41] _

• 1. כל הציטוטים, אם לא צוין אחרת, נלקחו מהטקסט האוצרותי בקטלוג התערוכה וב [אתר האינטרנט](#) [2] שלה.

Source URL: <http://tohumagazine.server288.com/he/article/%D7%94%D7%A6%D7%95%D7%A8%D7%9A-%D7%91%D7%9E%D7%94%D7%A4%D7%9B%D7%94-%D7%97%D7%93%D7%A9%D7%94>

D7%91%D7%9E%D7%A9%D7%9A%2520%D7%94%D7%9E%D7%90%D7%94%2520%D7%94-20%2
 520%D7%90%D7%9A%2520%D7%A0%D7%9E%D7%A9%D7%9B%D7%95%2520%D7%9E%D7%94
 %D7%A9%D7%95%D7%A7%2520%D7%A2%D7%A7%D7%91%2520%D7%94%D7%99%D7%95%D7
 %AA%D7%9D%2520%D7%9B%D7%99%D7%A9%D7%9C%D7%95%D7%A0%D7%95%D7%AA%2520
 %D7%9E%D7%95%D7%97%D7%9C%D7%98%D7%99%D7%9D%2520%28%D7%95%D7%90%D7%
 99%D7%9A%2520%D7%99%D7%9B%D7%95%D7%9C%2520%D7%94%D7%99%D7%94%2520%D7
 %9C%D7%94%D7%99%D7%95%D7%AA%2520%D7%90%D7%97%D7%A8%D7%AA%2C%2520%D7
 %9B%D7%A9%D7%9E%D7%92%D7%9C%D7%99%D7%9D%2520%D7%A9%D7%A1%D7%95%D7%
 9B%D7%A8%D7%99%D7%95%D7%AA%2520%D7%91%D7%A9%D7%9D%2520%26quot%3B%D7%
 90%D7%99%D7%99%D7%93%D7%A1%26quot%3B%2520%28Ayds%29%2520%D7%A9%D7%95%
 D7%95%D7%A7%D7%95%2520%D7%9B%D7%9E%D7%95%D7%A6%D7%A8%2520%D7%9C%D7%
 94%D7%95%D7%A8%D7%93%D7%AA%2520%D7%9E%D7%A9%D7%A7%D7%9C%2C%2520%D7%
 95%D7%AA%D7%97%D7%9C%D7%99%D7%A4%D7%99%2520%D7%9E%D7%96%D7%95%D7%9F
 %2520%D7%9C%D7%99%D7%9C%D7%93%D7%99%D7%9D%2520%D7%91%D7%A9%D7%9D%25
 20%26quot%3B%D7%90%D7%A0%D7%99%2520%D7%A9%D7%95%D7%A0%D7%90%2520%D7%
 90%D7%A4%D7%95%D7%A0%D7%94%26quot%3B%2520%D7%90%D7%95%2520%26quot%3B%
 D7%90%D7%A0%D7%99%2520%D7%A9%D7%95%D7%A0%D7%90%D7%AA%2520%D7%92%D7%
 96%D7%A8%26quot%3B%2520%D7%A0%D7%97%D7%A9%D7%91%D7%95%2520%D7%9C%D7%
 A8%D7%A2%D7%99%D7%95%D7%9F%2520%D7%9E%D7%95%D7%A6%D7%9C%D7%97%29.%25
 20%D7%9C%D7%A4%D7%A1%D7%9C%2520%D7%90%D7%95%D7%A4%D7%A7%D7%99%2520%
 D7%91%D7%94%D7%98%D7%99%D7%94%2520II%2520%28Leaning%2520Horizontal%2520II%25
 20%29%2520%D7%A9%D7%9C%2520%D7%A1%D7%99%D7%A8%D7%95%D7%A1%2520%D7%A0
 %D7%9E%D7%96%D7%99%2520%28Namazi%2C%2520%D7%A0.%25201970%2C%2520%D7%90
 %D7%99%D7%A8%D7%90%D7%9F%29%2C%2520%D7%A9%D7%A4%D7%95%D7%A2%D7%9C%2
 520%D7%91%D7%A9%D7%98%D7%95%D7%A7%D7%94%D7%95%D7%9C%D7%9D%2C%2520%D
 7%94%D7%99%D7%99%D7%AA%D7%94%2520%D7%A6%D7%95%D7%A8%D7%AA%2520%D7%9
 9%D7%97%D7%99%D7%93%D7%AA%2520%D7%9E%D7%93%D7%A4%D7%99%D7%9D%2520%D
 7%91%D7%9E%D7%A8%D7%9B%D7%95%D7%9C%2520%D7%94%D7%A0%D7%95%D7%98%D7
 %94%2520%D7%91%D7%96%D7%95%D7%95%D7%99%D7%AA%2520%D7%A9%D7%9C%252045
 0%2520%2520%D7%95%D7%9E%D7%9C%D7%90%D7%94%2520%D7%91%D7%9E%D7%95%D7
 %A6%D7%A8%D7%99%D7%9D%2520%D7%9E%D7%A1%D7%95%D7%93%D7%A8%D7%99%D7%
 9D%2520%D7%9C%D7%9E%D7%A9%D7%A2%D7%99%2520%D7%9E%D7%99%D7%95%D7%95%
 D7%9F.%2520%D7%91%D7%94%D7%A7%D7%A9%D7%A8%2520%D7%A9%D7%9C%2520%D7%9
 4%D7%90%D7%A8%D7%A5%2520%D7%94%D7%9E%D7%90%D7%A8%D7%97%D7%AA%2C%252
 0%D7%94%D7%96%D7%95%D7%95%D7%99%D7%AA%2520%D7%A9%D7%9C%2520%D7%94%D
 7%9E%D7%93%D7%A3%2520%D7%94%D7%99%D7%95%D7%95%D7%AA%D7%94%2520%D7%9
 4%D7%AA%D7%99%D7%99%D7%97%D7%A1%D7%95%D7%AA%2520%D7%9C%D7%90%2520%D
 7%9E%D7%9E%D7%A9%2520%D7%9E%D7%A2%D7%95%D7%93%D7%A0%D7%AA%2520%D7%9
 C%D7%9E%D7%A9%D7%91%D7%A8%2520%D7%94%D7%9B%D7%9C%D7%9B%D7%9C%D7%99
 %2520%D7%91%D7%9E%D7%A7%D7%95%D7%9D.

[35] <https://anti.athensbiennale.org/en/artist/sirous-namazi>

-[36] <http://tohumagazine.server288.com/he/file/maryam-jafriproduct-recall-index-innovation-2014-2015-installation-view-photo-nysos>

[37] <https://tohumagazine.com/sites/default/files/Maryam%20Jafri%2CProduct%20recall%20An%20in-dex%20of%20innovation%2C%202014%202015%2C%20installation%20view%20Photo%20Nysos%20Vasilopoulos.jpg>

-[38] <http://tohumagazine.server288.com/he/file/12-sirous-namazi-leaning-horizontal-2012-supermarket-shelving-system-steel-lacquer-plastic>

[39] https://tohumagazine.com/sites/default/files/12%2C%20Sirous%20Namazi%2C%20Leaning%20Horizontal%2C%202012%2C%20Supermarket%20shelving%20system%20%28steel%2C%20lacquer%2C%20plastic%29%2C%20supermarket%20products%2C%20180%20x%20249%20x%2094%20cm_1.jpg

[40] <https://georgiafambris.weebly.com/>

[41] <https://georgiafambris.weebly.com>